

Tööõnnetuste uurimine tööandjate poolt on sageli pealiskaudne

Rein Nelis, Lääne inspektsiooni tööinspektor

Käesoleval aastal on Tööinspeksioon võtnud suurema tähelepanu alla tööandjate poolt teostatud tööõnnetuste uurimised.

Vastavalt seadusele on tööandja kohustatud uurima kõiki ettevõttes juhtunud tööõnnetusi. Kogutud ja koostatud dokumentidest peab ta tegema iga tööõnnetuse kohta uurimistoimiku ning säilitama seda 55 aastat.

Uurimistoimikute kontrollimisel on ilmnunud mitmed tegematajätmised, mida oleks tulnud teha uurimise käigus ja dokumentide vormistamisel.

Uurimistoimikusse tuleb lisada kõik vajalikud dokumendid

Kõige sagedamini puuduvad toimikust sündmuskoha vaatlus, fotod ja skeemid. Just need annavad ettekujutuse sellest, mis, kus ja kuidas juhtus. Selgitav sündmuse kirjeldus on aga vajalik õnnetuse asjaolude väljatoomisel. Samuti on sündmuskoha vaatlus, skeem ja fotod üheks oluliseks tõendiks hinnangu andmisel, kas töökoht ja kasutatud töövahend vastasid töötervishoiu ja tööohutuse nõuetele või mitte.

Teine murekoht on see, et paljude tööõnnetuse uurimistoimingute läbiviimisel ei koguta asjakohaste dokumentide koopiaid. Näiteks oleks mõistlik teha koopia töötaja juhendamist tõendavast dokumendist — vastasel korral ei selgu, kas töötajat on juhendatud ohuteguri suhtes, millega õnnetus juhtus.

Puuduliku ja vähese informatsiooni-ga toimikutesse ei lisata tihtipeale ka õnnetusjuhtumiga seotud ohutusjuhendeid ja riskianalüüsi koopiaid, mille tõttu ei ole võimalik teha järeldusi töötaja juhendamise põhjalikkuse, õnnetuse põhjustanud ohuteguri(te) hindamise ja enne õnnetust rakendatud abinõude kohta.

Kaasa õigeid inimesi

Sageli jäävad määramata töötervishoiu- ja tööohutusnõuete täitmise eest vastutavad isikud, kes peavad teostama järelevalvet nii töötaja tööohutusnõuete täitmise kui ka töökohta ja töövahendi nõuetele vastavuse osas.

Samuti tuleb tööõnnetuse uurimistoimingutesse kaasata ka töötajate esindaja ehk töökeskkonnavolinik. Töökeskkonnavolinik peab olema valitud, kui ettevõttes on üle kümne töötaja. Tihtipeale esineb juhtumeid, kus volinikult võetakse allkiri raportile, kuid ei kaasata teda uurimistoimingute läbiviimisse.

Uurimistoimik kaitseb?!

Seaduses on öeldud, et tööõnnetuste uurimistoimikuid peab säilitama 55 aastat. Ei või kunagi ette teada, millal võidakse nõuda ettevõttelt uurimistoimiku esitamist. Kui ei ole toimikut võimalik esitada või see on poolikult koostatud, siis loetakse seda reeglina tööandja tegematajätmiseks ning nii mõnedki olulised otsused võivad saada teise suuna, kas või näiteks hüvitise suu-

ruse määramisel.

Kontrollimise käigus on esinenud juhus, kus tööandja ei leidnudki tööõnnetuse materjale ega raportit ning selgus, et ta oli koostanud õnnetuse kohta ainult ühe raporti ja esitanud selle Tööinspeksioonile.

Raport tuleb anda ka kannatanule

Üks tööandjate tegematajätmissi on ka see, et jäetakse kannatanule raport andmata. Tööõnnetuse raport tuleb koostada kolmes eksemplaris, millest üks jääb tööõnnetuse uurimistoimikusse, teine esitatakse Tööinspeksioonile ning kolmas antakse kannatanule või tema

huvide kaitsjale.

Kannatanule raporti üleandmisel tuleb võtta kinnitus koos allkirjaga toimekus olevale eksemplarile või kui edastatakse raport meiliga, siis tuleb panna toimikusse koopia saatekirjast.

Vaadake toimikud üle

Tööinspeksioonipoolne kontroll tööõnnetuste uurimistoimikute üle jätkub ning tööinspektor võib toimikut kontrollida ka igal ettevõtte külastusel. Palume tööandjatel vaadata juhtunud tööõnnetuste uurimistoimikud veelkord üle ning võimalusel viia vastavusse alljärgneva.

Vastavalt seadusele peab tööõnnetuse uurimistoimik sisaldama:

- tööõnnetuse raport (mis on koostatud allpooltoodu põhjal);
- arsti teatis tööõnnetuse toimumisest;
- sündmuskoha vaatlus, fotod sündmuskohast ja sündmuskoha skeem;
- hinnang töökoha ja kasutatud töövahendi(te) vastavusest tervishoiu- ja tööohutusnõuetele;
- tööõnnetuse asjaolude kirjeldus;
- põhjused, mis viisid tööõnnetuseni;
- samalaadsete tööõnnetuste ärahoidmiseks kavandatavad ja rakendatavad abinõud;
- seletuskiri kannatanult;
- seletused isikutelt, kellel on andmeid õnnetusega seonduvate oluliste asjaolude kohta;
- väljavõtte töökeskkonna riskianalüüsist;
- koopia tööõnnetuse juhtumiga seotud ohutusjuhendi(te)st;
- koopiaid töötaja tervishoiu- ja tööohutusosalast juhendamist ja väljaõpet tõendavatest dokumentidest;
- koopia töösuhet tõendavatest ja töökorraldust kajastavatest dokumentidest;
- teatis tervishoiu- ja tööohutusnõuete täitmise eest vastutavate isikute kohta.